

Pravilnik o kriterijima za izricanje pedagoških mjera učenicima osnovnih i srednjih škola u Republici Hrvatskoj

Navedenim stručnim tekstom dan je skraćeni prikaz Pravilnika o kriterijima za izricanje pedagoških mjera učenicima osnovnih i srednjih škola (Narodne novine broj 94/2015 i 3/2017).

Uvod

Obzirom da je na temelju odredbe članka 86. stavka 3. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi donesen navedeni Pravilnik, istim su propisani kriteriji za izricanje pedagoških mjera učenicima osnovnih i srednjih škola u Republici Hrvatskoj.

Općenito o pedagoškim mjerama

Sama svrha izricanja pedagoških mjera sastoji u tome da se njezinim izricanjem utječe na promjenu ponašanja učenika kojem je pojedina pedagoška mjera izrečena, odnosno da bude poticaj na odgovorno i primjerno ponašanje drugim učenicima. Pedagoške mjere trebaju potaknuti učenike na preuzimanje odgovornosti i usvajanje pozitivnog odnosa prema školskim obvezama i okruženju, time da se izriču se zbog povrede dužnosti, neispunjavanja obveza, nasilničkog ponašanja te drugih oblika neprimjerenog ponašanja učenika

Vrste pedagoških mjera

Pedagoške mjere izriču se prema težini pojedinog neprihvatljivog ponašanja, time da su to u: a) osnovnoj školi: opomena, ukor, strogi ukor i preseljenje u drugu školu, odnosno u b) srednjoj školi: opomena, ukor, opomena pred isključenje i isključenje iz srednje škole. Također na početku svake školske godine razrednik je dužan na satu razrednika izvijestiti učenike, a na roditeljskome sastanku roditelje/zakonske zastupnike učenika o odredbama ovoga pravilnika.

Pojavni oblici neprihvatljivih ponašanja učenika

Neprihvatljiva ponašanja na temelju kojih se izriču pedagoške mjere su lakša, teža, teška i osobito teška neprihvatljiva ponašanja a kako slijedi:

Lakšim neprihvatljivim ponašanjima smatra se:

1. a) ometanje odgojno-obrazovnoga rada;
2. b) onečišćenje školskoga prostora i okoliša;
3. c) oštećivanje imovine u prostorima škole ili na drugome mjestu gdje se održava odgojno-obrazovni rad nanošenjem manje štete;

4. d) nedopušteno korištenje informacijsko-komunikacijskih uređaja tijekom odgojno-obrazovnoga rada;
5. e) pomaganje ili poticanje ulaska neovlaštenih osoba u školski prostor;
6. f) poticanje drugih učenika na neprihvatljiva ponašanja;
7. g) uznemiravanje učenika ili radnika škole odnosno druge aktivnosti koje izazivaju nelagodu u drugih osoba, nakon što je učenik na to upozoren;
8. h) korištenje nedopuštenih izvora podataka u svrhu prepisivanja.

Težim neprihvatljivim ponašanjima smatra se:

1. a) ometanje odgojno-obrazovnoga rada na način da je onemogućeno njegovo daljnje izvođenje;
2. b) povreda dostojanstva druge osobe omalovažavanjem, vrijeđanjem ili širenjem neistina i glasina o drugome učeniku ili radniku škole;
3. c) unošenje ili konzumiranje psihoaktivnih sredstava u prostor škole ili na drugo mjesto gdje se održava odgojno-obrazovni rad;
4. d) dovođenje ili pomaganje prilikom dolaska neovlaštenim osobama koje su nanijele štetu osobama ili imovini u prostoru škole ili na drugome mjestu gdje se održava odgojno-obrazovni rad;
5. e) namjerno uništavanje imovine nanošenjem veće štete u prostoru škole ili na drugome mjestu gdje se održava odgojno-obrazovni rad;
6. f) prikrivanje nasilnih oblika ponašanja;
7. g) udaranje, sudjelovanje u tučnjavi i druga ponašanja koja mogu ugroziti sigurnost samog učenika ili druge osobe, ali bez težih posljedica;
8. h) korištenje ili zlouporaba podataka drugog učenika iz pedagoške dokumentacije;
i) klađenje ili kockanje u prostorima škole ili na drugome mjestu gdje se održava odgojno-obrazovni rad;
9. j) prisvajanje tuđe stvari.

Teškim neprihvatljivim ponašanjima smatra se:

1. a) izazivanje i poticanje nasilnog ponašanja (npr. prenošenje netočnih informacija koje su povod za nasilno ponašanje, skandiranje prije ili tijekom nasilnog ponašanja, snimanje događaja koji uključuje nasilno ponašanje i slična ponašanja);
2. b) nasilno ponašanje koje nije rezultiralo težim posljedicama;
3. c) krivotvorene ispričnice ili ispitnih materijala;
4. d) neovlašteno korištenje tuđih podataka za pristup elektroničkim bazama podataka škole bez njihove izmjene;

5. e) krađa tuđe stvari;
6. f) poticanje grupnoga govora mržnje;
7. g) uništavanje službene dokumentacije škole;
8. h) prisila drugog učenika na neprihvatljivo ponašanje ili iznuda drugog učenika.
9. i) unošenje oružja i opasnih predmeta u prostor škole ili drugdje gdje se održava odgojno-obrazovni rad.

Osobito teškim neprihvatljivim ponašanjima smatra se:

1. a) krivotvorene pisane ili elektroničke službene dokumentacije škole;
2. b) objavljivanje materijala elektroničkim ili drugim putem, a koji za posljedicu imaju povredu ugleda, časti i dostojanstva druge osobe;
3. c) teška krađa odnosno krađa počinjena na opasan ili drzak način, obijanjem, provaljivanjem ili svladavanjem prepreka da se dođe do stvari;
4. d) ugrožavanje sigurnosti učenika ili radnika škole korištenjem oružja ili opasnih predmeta u prostoru škole ili na drugome mjestu gdje se održava odgojno-obrazovni rad;
5. e) nasilno ponašanje koje je rezultiralo teškim emocionalnim ili fizičkim posljedicama za drugu osobu.

Pedagoška mjera zbog neopravdanog izostanka s nastave

Navedena pedagoška mjera može se izreći i zbog neopravdanih izostanaka s nastave, time da izostanak s nastave, u slučaju pravodobnog zahtjeva roditelja, može odobriti: učitelj/nastavnik za izostanak tijekom nastavnoga dana, razrednik za izostanak do tri (pojedinačna ili uzastopna) radna dana, ravnatelj za izostanak do sedam (uzastopnih) radnih dana, učiteljsko/nastavničko vijeće za izostanak do petnaest (uzastopnih) radnih dana.

Nadalje, roditelj može, više puta godišnje, opravdati izostanak svoga djeteta u trajanju do tri radna dana, a za koje nije pravodobno podnesen zahtjev za odobrenjem, dok se opravdanost izostanka s nastave zbog zdravstvenih razloga u trajanju duljem od tri radna dana uzastopno dokazuje liječničkom potvrdom.

Izricanje pedagoških mjer

U postupku izricanja pedagoških mjer učitelji/nastavnici, stručni suradnici i ravnatelj dužni su voditi računa o dobi učenika, njegovoj psihofizičkoj razvijenosti i osobinama, ranijem ponašanju, okolnostima koje utječu na učenikov razvoj, okolnostima u kojima se neprihvatljivo ponašanje dogodilo te drugim okolnostima. Prije izricanja mjere učeniku se mora omogućiti savjetovanje s odgojno-obrazovnim radnikom te

izjašnjavanje o činjenicama i okolnostima koje su važne za donošenje odluke o opravdanosti izricanja pedagoške mjere.

Roditelj mora biti informiran o neprihvatljivom ponašanju, načinu prikupljanja informacija, prikupljenim informacijama koje su važne za donošenje odluke o izricanju pedagoške mjere.

Rokovi za izricanje pedagoških mjer

Pedagoška mjera opomene i ukora mora se izreći najkasnije u roku od 15 dana od dana saznanja za neprihvatljivo ponašanje učenika zbog kojeg se izriče, dok se pedagoška mjera strogog ukora učeniku osnovne škole, odnosno opomene pred isključenje učeniku srednje škole, mora izreći najkasnije u roku od 30 dana od dana saznanja za neprihvatljivo ponašanje učenika zbog kojeg se izriče.

Pedagoška mjera preseljenja u drugu školu učeniku osnovne škole, odnosno isključenja iz srednje škole, mora se izreći najkasnije u roku od 60 dana od dana saznanja za neprihvatljivo ponašanje učenika zbog kojeg se izriče.

VIII Kada se izriču pojedine pedagoške mjere

Pedagoška mjera opomene izriče se nakon drugog evidentiranog lakšeg neprihvatljivog ponašanja ili u slučaju da je učenik neopravdano izostao više od 0,5% nastavnih sati od ukupnoga broja sati u koje je trebao biti uključen tijekom nastavne godine.

Pedagoška mjera ukora izriče se zbog težeg neprihvatljivog ponašanja ili u slučaju da je učenik neopravdano izostao više od 1% nastavnih sati od ukupnoga broja sati u koje je trebao biti uključen tijekom nastavne godine.

Pedagoška mjera strogog ukora za učenika osnovne škole, odnosno opomena pred isključenje za učenika srednje škole, izriče se zbog teškog neprihvatljivog ponašanja ili u slučaju da je učenik neopravdano izostao više od 1,5% nastavnih sati od ukupnoga broja sati u koje je trebao biti uključen tijekom nastavne godine.

Pedagoška mjera preseljenja u drugu školu za učenika osnovne škole, odnosno isključenje iz škole za učenika srednje škole, izriče se zbog osobito teškog neprihvatljivog ponašanja ili u slučaju da je učenik neopravdano izostao više od 2% nastavnih sati od ukupnoga broja sati u koje je trebao biti uključen tijekom nastavne godine.

Učeniku kojemu je već izrečena pedagoška mjera ponavlja se prethodno izrečena pedagoška mjera u slučaju neprihvatljivog ponašanja manje ili iste težine za koje mu još nije izrečena pedagoška mjera, time da se ista pedagoška mjera može izreći najviše dva puta tijekom školske godine.